

Zákonné možnosti zařízení při práci s dětmi ohroženými drogovou závislostí

- **Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních**
- **Vyhláška č. 438/2002 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních**

ZÁKON 109/2002

§ 20

Práva a povinnosti dětí umístěných v zařízení

- Dítě s nařízenou ÚV a uloženou OV má povinnost podrobit se na výzvu ředitele zařízení vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je dítě povinno strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

§ 23

Práva ředitele zařízení

- Ředitel zařízení je oprávněn v zájmu úspěšné výchovy dětí nařídit vyšetření dítěte, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou

ZÁKON 109/2002

§ 38

- (1) Do zařízení nebo střediska se nepřijímají děti a klienti,
- a) kteří trpí nemocí v akutním stádiu, včetně psychiatrického onemocnění, nebo jsou pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a podle stanoviska lékaře vyžadují odbornou zdravotní péči,
- (2) Zdravotnické zařízení je povinno vyhovět žádosti ředitele zařízení o vyšetření, zda dítě není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, a podle závěru lékaře poskytnout dítěti ošetření ve zdravotnickém zařízení po dobu nutnou k detoxikaci za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem .

VYHLÁŠKA 438/2006

§ 10

Děti se závažnými poruchami chování

- (1) Do dětského domova se školou a výchovného ústavu nebo oddělení specializovaného na výchovně léčebnou péči pro děti se závažnými poruchami chování mohou být diagnostickým ústavem umístovány zejména:
 - c) děti experimentující s návykovými látkami nebo drogově závislé.

VYHLÁŠKA 438/2006

- Výchovně léčebná péče je zajišťována speciálně pedagogickými a psychologickými metodami, zpravidla za spolupráce zdravotnického zařízení, které je způsobilé poskytovat požadovanou zdravotní péči.
- Do dětských domovů se školou a výchovných ústavů nebo oddělení podle odstavce 1 se děti umísťují na nezbytně nutnou dobu. Nejpozději v osmém týdnu po umístění dítěte probíhá přehodnocování aktuálnosti jeho pobytu v daném zařízení a závěry jsou součástí osobní dokumentace dítěte. Po ukončení pobytu je dítě přemístěno zpravidla zpět do dětského domova se školou nebo výchovného ústavu.

VYHLÁŠKA 438/2006

§ 11

Děti s extrémními poruchami chování

- (1) Do výchovného ústavu nebo oddělení specializovaného na výchovně léčebnou péči pro děti s extrémními poruchami chování mohou být diagnostickým ústavem umístěny zejména:
 - a) děti, které se opakovaně nedovoleně vzdalují ze zařízení a dopouštějí se jednání, které má znaky trestné činnosti, přičemž se jedná o děti, které v dané situaci není možné zvládnout výchovnými postupy, organizací a prostředky používanými v běžných zařízeních,
 - b) děti, u nichž jsou násilné projevy chování spojeny s náznaky duševních poruch, sexuálních úchylek, u nichž se však jeví specializovaná péče jako vhodná součást výchovně léčebného působení,
 - c) děti s drogovou závislostí,
 - d) děti mladší 15 let, kterým byla uložena ochranná výchova,
 - e) děti, kterým soud uložil ochrannou výchovu, přestože již jsou trestně odpovědné, ale z osobnostních či výchovných důvodů je vhodné dokončit v daném zařízení započatý proces výchovných a socializačních změn.

VYHLÁŠKA 438/2006

- (2) Do výchovných ústavů se děti s extrémními poruchami chování umísťují na nezbytně nutnou dobu. Nejpozději v osmém týdnu po umístění dítěte probíhá přehodnocování aktuálnosti jeho pobytu v daném zařízení a závěry jsou součástí osobní dokumentace dítěte. Po ukončení pobytu je dítě přemístěno zpravidla zpět do dětského domova se školou nebo výchovného ústavu.
- (3) Organizace výchovných, vzdělávacích a zájmových činností je za spolupráce psychologa a speciálního pedagoga-etopeda zpracována v rámci plánu výchovně vzdělávacích činností, na základě kterého se zpracovávají týdenní programy výchovně vzdělávacích činností. Dominantní součástí programu jsou odpovídající psychoterapeutické a socioterapeutické techniky individuálního i skupinového charakteru.

MOŽNOSTI ZAŘÍZENÍ

- Umístění dítěte do uzavřeného režimu
- Individuální a skupinová terapie – etoped, psycholog
- Zátěžové pobyty
- Zapojení dívek do zájmové činnosti (sport, rukodělné činnosti)
- Spolupráce s PL (DETOX)
- Spolupráce s komunitami
- Spolupráce s OSPOD
- Spolupráce s rodiči

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PEČUJÍCÍ O DĚTI S DROGOVOU ZÁVISLOSTÍ

- DÚ, DDŠ, DD, SVP, ZŠ a ŠJ Dobřichovice - Oddělení s výchovně léčebným režimem pro mládež ohroženou drogovou závislostí **CESTA Řevnice**
- Výchovný ústav Husův domov Dvoře Králové nad Labem - **Výchovně léčebné oddělení pro děti ohrožené závislostmi a drogově závislé "POKLAD"**
- Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, **Žulová oddělení s výchovně léčebnou péčí** pro chlapce 15 – 18 let. Kapacita osm dětí, přijímání chlapci s pokročilým experimentem nebo závislostí na návykových látkách.

Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Jindřichův Hradec

- Kapacita zařízení 36 dívek 15 – 18 let.
- Dvě oddělení:
 - I. Oddělení výchovně léčebné
 - II. Oddělení pro výkon OV a EPCHO
- Oddělení výchovně léčebné - 4 skupiny po 6 dívkách
- Oddělení pro výkon OV a EPCHO - 2 skupiny po 6 dívkách

Jindřichův Hradec

- Kapacita zařízení 36 dívek 15 – 18 let.
- Dvě oddělení:
 - I. Oddělení výchovně léčebné
 - II. Oddělení pro dívky vyžadující soustavnou intenzivní individuální péči (OV a EPCHO)
- Oddělení výchovně léčebné 4 skupiny po 6 dívkách
- Oddělení pro výkon OV a EPCHO 2 skupiny po 6 dívkách

Jindřichův Hradec - výchovně léčebné oddělení

CHARAKTERISTIKA PŘIJÍMANÝCH DÍVEK

- Do zařízení jsou přijímány dívky ve věku 15 – 18, resp. 19 let s nařízenou ústavní výchovou po ukončení povinné školní docházky. Pro přijetí dívek je rozhodující prioritou poškození dle následujících kritérií:
- dívky s psychickými poruchami, které nevyžadují dlouhodobou péči specializovaných zdravotnických zařízení (PL)
- dívky se zdravotními problémy vyžadujícími zvýšenou péči
- dívky vyžadující zvýšený individuální přístup, indikované pro menší kolektiv, vyžadující posílení sociálního statutu
- dívky s problémy v oblasti experimentování s návykovými látkami motivované pro abstinenci popř. s prognózou nástupu léčby.

Jindřichův Hradec - výchovně léčebné oddělení

- **VS A** - se ztíženou pohyblivostí (bezbariérové prostory) s psychickým nebo psychiatrickým problémem, s mentální retardací. Samostatné, vyžadující dohled, schopné akceptovat otevřený režim.
- **VS B** - s psychickým nebo psychiatrickým problémem, s mentální retardací. Vyžadující soustavný dohled a provázení, schopné akceptovat otevřený režim.
- **VS C** – dívky, které se vzdělávají ve školách mimo zařízení, experimentující s NL, motivované pro odvykání. Vyžadující dohled, schopné akceptovat otevřený režim.
- **VS D** – dívky experimentující s NL a drogově závislé, s problematickou motivací k odvykání vyžadující intenzivní terapeutickou práci, nezařazené do školy.
- **VS A – D** používají pro hodnocení dívek bodový systém, terapie je zařazena do odpoledního bloku, pro terapii jsou využívány především zájmové činnosti organizované jednotlivými vychovateli dle jejich specializace.

Oddělení pro dívky vyžadující soustavnou intenzivní individuální péči

CHARAKTERISTIKA PŘIJÍMANÝCH DÍVEK

- dívky, které se opakovaně nedovoleně vzdalují ze zařízení a dopouštějí se jednání, které má znaky trestné činnosti,
- Dívky problémové v kolektivu a vykazují agresivní chování vůči ostatním dětem a zaměstnancům.
- dívky s drogovou závislostí,
- dívky, kterým soud uložil ochrannou výchovu
- **VS E (EPCHO)** – dívky vyžadující uzavřený režim - s agresivními projevy, závislé na NL s rizikem útěku s projevy agrese. Po stabilizaci dívky postupují na VS F.
- **VS F** – dívky vyžadující polouzavřený režim, maladjustivní, bez projevů agrese.

Oddělení pro dívky vyžadující soustavnou intenzivní individuální péči

- **V tomto oddělení je používán kreditní systém upřesňující prostupnost jednotlivých fází programu rozvoje osobností dětí**
- Při příchodu na sk. E je dítě v 1. fázi programu rozvoje osobnosti. Po získání 154 kreditů ve školním roce (14 kalendářních dnů) nebo 134 kreditů během prázdninového režimu (14 kalendářních dnů) má možnost přejít na sk. F.
- Ve 2. fázi programu (na sk. F) může využívat atraktivní činnosti oddělení (PC, společné vycházky, samostatné vycházky) a dále pokračuje ve sbírání kreditů pro přechod do 3. fáze.
- Pro přechod do 3. fáze programu (přechod na I. internát – sk. A - D) a podání návrhu na odchod z oddělení je nutno získat dalších 154 nebo 134 kreditů (tak jako v 1. fázi).

2011

- **K 26.listopadu 2011 evidováno v ústavu 50 dívek, z toho 26 dívek v různém stupni užíváním návykových látek, 6 dívek problémových uživatelů**
- **80% dívek pochází disfunkčních rodin**
 - **Většina rodičů o dívky nejeví zájem**
 - **Častá agrese v rodině, spojená s alkoholismem**
 - **U úplných rodin autoritářský otec, odmítá spolupráci při řešení problémů**

2012

- K 20.listopadu 2012 evidováno v ústavu 50 dívek, z toho 33 dívek v různém stupni užíváním návykových látek, 6 dívek problémových uživatelů
- **Selhaná předchozí léčba – 7 dívek**
- **Alkohol – 6**
- **Pervitin – 4**
- **THC – 2**
- **Kokain – 1**
- **Heroin – 1**
- **Pervitin + THC – 10**
- **Alkohol + „tvrdé drogy“ – 10**
- **Drogy bez rozlišení - 5**

2012

Rodiny 33 dívek s NL

- **Manželé – 6 (nízký soc. status – 3)**
- **Péče prarodičů – 6**
- **Péče matky - 13**
- **Střídání péče – 8**
- **Agrese v rodině – 4**
- **Psychické onemocnění – 4 (otec 3)**
- **NL v rodině - 7**

NEJBĚŽNĚJŠÍ MODELY RODINY

- Otec s rodinou nežije, matka nezvládá výchovu
- Matka problémy s alkoholem
- Péči zajišťují prarodiče, nezvládají výchovu
- Problematický nový partner rodiče
- Násilí v rodině

NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINY NEZÁJMU RODIČŮ O DÍVKU

- Prostý nezájem
- Obava z negativního ovlivňování sourozenců
- Zklamání (nejčastěji autoritářský otec) = ztracení
- Strach z dívky – zkušenosti s agresivitou zejména vůči matce
- Bezradnost – vyčerpání (selhaly snahy o pomoc)
- Rodiče mají nové rodiny, dívka překáží

MODEL SPOLUPRÁCE S RODIČI A OSPOD

- Vypracování individuálního plánu převýchovy ve spolupráci s OSPOD a rodiči
- Zreálnění představ rodičům a OSPOD = představení možností
- Kontraktace
- Posilování vztahu s rodiči (tel. a písemné kontakty s dívkou, dovolenky)
- Podpora návštěv rodičů za přítomnosti odborného pracovníka
- Přechodné ubytování

JARMARK

JARMARK

AQUAGYMNASTIKA

FLORBAL

Grassroots Day UEFA

